

Jan Holík – scénář k audioreportáži

Jak se cítí člověk při náletu, když letadla létají vzduchem a shazují bomby na nic netušící lidi?
Když v ulicích vládne panika a ve zděšených očích se odráží strach?
„Představte si, že oni tam házeli i fosfor, to byly takový bomby, strusky. A ono se to rozprsklo a hořelo to“, říká Jan Holík, který byl v roce 1944 nuceně nasazený v Lipsku.

Lidé se vrhali do krytu, jednoho chlapce i v panice ušlapali. Ženy brečely.
Jan Holík se i přes svůj vlastní strach pustil do utěšování druhých, jako třeba jedné dívky, která se ve strachu schovala k němu pod deku.

„Vidíte, že nás nezabijou? Vidíte, že ne?“, no tak jsem jí řekl „už je po náletě, jí se ulevilo, ale ono nebylo ještě po něm“.

Nálety spojenců na Lipsko roku 1944 nebyly nic příjemného, pan Holík se cítil Američany zrazený, měli je přece zachránit a ne zaplavit salvou bomb.

„Tenkrát, když všichni brečeli, já jsem na ně nadával. Já jsem dostal vztek a povidám „To jsme přátelé? Nás bylo 500 a oni nás tady zavalej- V té době jsem se cítil lepší s Němci, který po nich stříleli. Prostě záleží na lidech.“

Nejen nálety sužovaly život v lágru. V Darmhirsh dostihl Jana Holíka, zápal mozkových blan, s kterým si poležel několik měsíců v nemocnici, kde se o něj staral polský doktor, který studoval v Praze. S Holíkem to nevypadalo vůbec dobře, ale pak ho probrala věta pocházející od onoho Poláka.
„Slyšel jsem jakoby zdálky: ‚Jene, znáš Prahu?‘ Ve mně to tak zabrnkalo, byl tam s ním německý primář a oba se zaradovali: ‚Podívej, on reaguje.‘ Tak se do mě dali, že mě jako uzdravěj.-
Nepříjemná situace ale nastala při náletu, snesli ho do krytu, kde už byla sténající Francouzka a Rus. Nechali je tam i po odletu letadel.

„Byli líný nás vynést zase nahoru ke světlu, tak jsme tam byli v naprostý tmě. Někdy přišla nějaká ta německá sestřička „. Naštěstí ho jeho polský doktor po svém návratu dostal zpět na povrch. Nemoci se tam objevily několikrát, například záškrť, kterému jeden z třiceti mužů podlehl. A i zranění byla na denním pořádku.

Jednou po náletu vylezl Jan Holík na louku, ze které se ozývalo volání o pomoc. Našel zraněnou Češku, střepina jí poranila břicho. *„Na sebe jsem vůbec nemyslel“.* Měla hrozné bolesti, s pomocí jednoho chlapce ji donesl do seníku. Opět se prokázalo, že pan Holík má vždy štěstí, které v tuto chvíli zachránilo dívku a dostalo ji do nemocnice.

„Lehkomyslnost mě kolikrát zavedla do těžkých věcí. Vždycky se to nějak vyřešilo Musí mít člověk kliku.“

„Bez ní bych tady neseděl.“ Dodává s úsměvem.